

הלכות קידוש החודש פרק ז

פרק ז: כללי דחיות ראש השנה

ד' רחיות

א - לא אד"ו ראש

א.

אין קובעין לעולם ראש חודש תשרי לפי חשבון זה לא באחד בשבת, ולא ברביעי בשבת, ולא בערב שבת, סימן להן אד"ו, אלא כשיהיה מולד תשרי באחד משלשה ימים האלו - קובעין ראש החודש ביום שלאחריו.

כיצד?

הרי שהיה המולד באחד בשבת - קובעין ראש חודש תשרי יום שני, ואם יהיה המולד ברביעי - קובעין ראש החודש בחמישי, ואם יהיה המולד בשישי - קובעין ראש החודש בשביעי:

ב- מולד אחר תצות

ב.

וכן, אם יהיה המולד בחצי היום או למעלה מחצי היום - קובעין ראש החודש ביום שלאחריו.

כיצד?

הרי שהיה המולד ביום שני שש שעות ביום או יתר על שש שעות - קובעין ראש חודש בשלישי.

ואם היה המולד קודם חצי היום אפילו בחלק אחד - קובעין ראש החודש באותו יום המולד עצמו, והוא שלא יהיה אותו היום מימי אד"ו:

דחייה כפולה של אחר חצות ואד"ו

ג.

כשיהיה המולד בחצות היום או אחר חצות ויידחה ליום שלאחריו, אם היה היום שלאחריו מימי אד"ו - הרי זה נדחה לשלאחר אחריו, ויהיה ראש החודש קבוע בשלישי מיום המולד.
כיצד?

הרי שהיה המולד בשבת בחצות, סימן זי"ח - קובעין ראש החודש בשנה שמולדה כזה בשני בשבת.
וכן, אם היה המולד בשלישי בחצות או אחר חצות - קובעין ראש החודש בחמישי בשבת:

ג - גטרד נדחה ליום חמישי בשנה פשוטה

ד.

מולד תשרי שיצא בחשבון זה בליל שלישי בתשע שעות בלילה ומאתים וארבעה חלקים משעה עשירית, 9.204 סימנה גטר"ד, או יתר על זה, אם היתה שנה פשוטה - דוחין את ראש החודש, ואין קובעין אותו בשלישי בשנה זו, אלא בחמישי בשבת:

ה.

וכן, אם יצא מולד תשרי ביום שני בשלש שעות ביום וחמש מאות ושמונים ותשעה חלקים משעה רביעית, 15.589 סימנה בט"ו תקפ"ט, או יתר על כן, אם היתה אותה השנה מוצאי המעוברת, שהיתה השנה הסמוכה לה שעברה מעוברת - אין קובעין ראש החודש בשני בשנה זו, אלא בשלישי:

ו.

היה מולד השנה הפשוטה שאמרנו שתידחה לחמישי פחות חלק אחד, כגון שיצא סימנה גטר"ג או פחות מזה - קובעין אותה בשלישי. וכן, אם היה מולד מוצאי המועברת פחות חלק, כגון שהיה סימנה בט"ו תקפ"ח או פחות מזה - קובעין אותה בשני:

סיכום דרך החישוב עם הדחיות

ז.

נמצא דרך קביעת ראש חודש תשרי לפי חשבון זה כך הוא, תחשב ותדע המולד באי זה יום יהיה, ובכמה שעות מן היום או מן הלילה, ובכמה חלקים מן השעה, ויום המולד הוא יום הקביעה לעולם,

1. אלא אם כן היה באחד בשבת או ברביעי או בערב שבת,
2. או אם יהיה המולד בחצות היום או אחר חצות,
3. או אם היה במאתים וארבעה חלקים משעה עשירית מליל שלישי או יתר על זה והיתה שנה פשוטה, 9.204
4. או שהיה המולד בחמש מאות ותשעה ושמונים חלקים משעה רביעית מיום שני והיתה השנה פשוטה שאחר המעוברת, 3.589

שאם יארע אחד מארבעה דברים אלו, אין קובעין ביום המולד אלא ביום
שלאחריו או שלאחר אחריו כדרך שביארנו:

ז.

ומפני מה אין קובעין בחשבון זה בימי אד"ו? לפי שהחשבון הזה הוא
לקיבוץ הירח והשמש בהילוכם האמצעי, לא במקומם האמיתי, כמו
שהודענו.

לפיכך עשו יום קביעה ויום דחייה, כדי לפגוע ביום הקיבוץ האמיתי.
כיצד?

בשלישי - קובעין,

ברביעי - דוחין,

בחמישי - קובעין,

בשישי - דוחין,

בשבת - קובעין,

באחד בשבת - דוחין,

בשני - קובעין:

ח.

ועיקר שאר הארבע דחייות האלו הוא זה העיקר שאמרנו, שהחשבון הזה
במהלך אמצעי.

וראיה לדבר, שהרי המולד יהיה בליל שלישי ויידחה לחמישי, ופעמים רבות
לא ייראה ירח בליל חמישי, ולא עוד אלא ולא בליל שישי, מכלל שלא
נתקבצו השמש והירח קיבוץ אמיתי אלא בחמישי: